

Motion till riksdagen 2012/13:A283

av **Fredrik Lundh Sammeli och Hannah Bergstedt**
(S)

Rätt till heltid en fråga om frihet, försörjning och hälsa

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om lagstadgad rätt till heltid.

Motivering

Det ofrivilliga deltid arbetet liksom antalet tidsbegränsade anställningar har fortsatt att öka. Handeln, hotell och restaurang och kommunal är avtalsområden där deltid arbetet innebär en stor otrygghet på dagens arbetsmarknad. Utbredningen av deltid- och visstidsanställningar skiljer sig kraftigt mellan olika branscher, men det är framför allt kvinnorna inom LO-kollektivet, personer med utländsk bakgrund och ungdomar som innehar de otrygga anställningarna.

De deltid arbetande har svårt att klara sig på sin deltidslön och är beroende av att ha en partner som försörjare eller eventuella mertidstimmar. Försämrade möjligheter att deltidstämpla påverkar kraftigt ekonomin hos den som saknar heltidsanställning. Att inte kunna försörja sig själv leder till ofrihet i privatlivet. När det gäller mertidstimmarna dyker de ofta upp med kort varsel, och många deltid anställda vågar inte tacka nej av rädsla att inte bli tillfrågade vid ett annat tillfälle, vilket minskar möjligheten att planera såväl arbets- som privatliv. Undersökningar har visat att tillfälligt anställda och deltid anställda ofta mår psykiskt dåligt. Därmed är det inte orimligt att se en koppling mellan utbredningen av tillfälliga samt deltid anställningar och spridningen av ohälsa.

Deltidsarbete innebär vanligtvis att den deltid arbetande inte heller får del av kompetensutveckling i lika stor utsträckning som de heltidsanställda. Det i

Fel! Okänt namn på

sin tur försämrar möjligheten till att avancera i yrket och bredda sin kompetens och komma bort från ensidiga och monotona arbetsuppgifter.

En allt större del av de anställda, företrädesvis kvinnor, personer med utländsk bakgrund och ungdomar, tvingas under en lång period av sina liv att ta jobb som det är osäkert om de får behålla och som inte tillåter långsiktig planering, exempelvis att ta ett lån eller att få en egen bostad. Det är dags att börja ställa krav på att normen för anställningar ska vara heltid. Lagstiftningen måste därför stärkas så att heltid blir en rättighet och deltid en möjlighet för den som av olika skäl vill arbeta kortare tid.

Stockholm den 3 oktober 2012

Fredrik Lundh Sammeli (S)

Hannah Bergstedt (S)